

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 6 juli 2011 inzake de aanpak van het experiment regelarme instellingen en minutenregistratie om te komen tot het terugdringen van (overbodige) administratieve belasting (31 765, nr. 50).

Inbreng VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van brief van de staatssecretaris over de aanpak tot het terugdringen van administratieve belasting. Met het terugdringen van administratieve lasten en overbodige regels verwachten zij dat de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg bevorderd wordt. Zij hebben nog enkele vragen.

De staatssecretaris geeft aan dat het grootste gedeelte van de administratieve lasten samenhangt met de manier waarop zorgaanbieders het werk organiseren. De huidige aanpak is gericht op het terugdringen van overheidsregelgeving. Is de staatssecretaris bekend met initiatieven die het veld zelf op dit gebied ontplooit, en is zij bereid hierop terug te komen in het plan voor de aanpak van bureaucratie in de langdurige zorg die zij de Kamer zal doen toekomen?

De staatssecretaris geeft aan dat er mogelijk misverstanden over regels zijn die bijdragen aan de administratieve belasting. Kan de staatssecretaris aangeven welke misverstanden zij bedoelt, en hoe deze misverstanden hebben kunnen ontstaan? Hoe kunnen deze misverstanden in de toekomst worden voorkomen?

Op een openbare bijeenkomst – naar verwachting in het najaar – moeten de regelgevende instanties de noodzaak van de aangedragen regels onderbouwen. «Als de noodzaak te gering is, zullen deze regels waar mogelijk komen te vervallen». Kan de staatssecretaris aangeven welke regelgevende instanties dit zijn? Wie bepaalt of de noodzaak te gering is, en op basis waarvan wordt deze beslissing genomen? Is er een afschaffen-tenzij-principe?

Het concrete experiment regelarme instellingen zal worden vormgegeven door ca. 5 zorgaanbieders. Kan de staatssecretaris de vormgeving van het experiment toelichten? Worden bijvoorbeeld alle «geselecteerde» regels uit stap 2 voor de vijf deelnemers aan het experiment geschrapt, of wordt per deelnemer een beperkt aantal regels geschrapt?

Waarom mogen er maar 5 organisaties deelnemen aan het experiment regelarme instellingen? De staatssecretaris geeft aan dat er een mogelijkheid tot uitbreiding van het experiment aanwezig is. Kan de staatssecretaris aangeven hoe groot deze capaciteit is?

Wat zijn de mogelijkheden voor die organisaties die niet mee kunnen doen aan het experiment regelarme instellingen maar die wel een goed en innovatief plan hebben om minder regels in de organisatie te bewerkstelligen?

Het experiment regelarme instellingen en de meldingen van zorgaanbieders van hinderende regels zal inzicht geven in de door regelgeving veroorzaakte administratieve last. In de brief staat «[...] indien uit

voorgaande blijkt dat verminderen van regeldruk sowieso mogelijk is, zal ik dat niet laten». Bedoelt de staatssecretaris hiermee dat zij bereid is op basis van de vergaarde informatie op korte termijn – dus niet slechts na afloop van het experiment – concrete maatregelen te treffen die de administratieve last voor zorgaanbieders vermindert.?

Inbreng PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het kabinetsplan voor aanpak van administratieve lasten. Zij zijn van mening dat er veel te winnen is met het aanpakken van onnodige, vertragende en arbeidsintensieve administratieve lasten. Zorg moet in het teken staan van mensen; niet van het schema en de planning van die mensen.

De leden van de PvdA-fractie zijn daarom benieuwd naar de uitkomst van het aangekondigde experiment met regelarme instellingen. Ze hebben wel een aantal vragen bij de uitgangspunten en de invulling van het experiment.

Allereerst zijn deze leden benieuwd naar de doelstelling van het experiment. Heeft de regering kwantificeerbare doelen gesteld? Waarop zal aan het einde van het experiment worden besloten of het experiment is geslaagd?

Op welke manier gaan de opbrengsten van het terugdringen van de overhead terug naar de zorginstelling? Hoe gaat dat in z'n werk? Wie meet wat de opbrengsten zijn? Wordt daarbij nog afgesproken dat opbrengsten weer terugvloeien in de zorg?

De leden van de PvdA-fractie merken op dat er een aantal onderzoeken (AZR en standaardisatie inkoop- en betaalvoorwaarden) worden aangekondigd, en dat de resultaten worden verwacht «voor de zomer». Welke zomer is dat? Als dat de zomer van 2011 was, dan ontvangen deze leden graag ook de resultaten van die onderzoeken. Als dat de zomer van 2012 is, is de regering dan van mening dat dit op tijd is om deze resultaten nog mee te nemen in de besluitvorming in de Kamer, en om gemeenten, zorgaanbieders en zorgkantoren voldoende tijd te geven om zich voor te bereiden op bijvoorbeeld de overheveling van begeleiding of het overnemen van de zorgkantoren door zorgverzekeraars?

De leden van de PvdA-fractie vragen welke verwachtingen de regering wel koestert met betrekking tot de resultaten van het experiment, als zij van tevoren al stelt dat uit onderzoek blijkt dat het grootste gedeelte van de administratieve lasten waarmee professionals te maken hebben niet samenhangen met overheidsregels. Zullen instellingen die deelnemen aan het experiment ook hun interne administratie aanpakken tijdens dit experiment? Op welke manier is in dat geval helder te krijgen welke resultaten gevolg zijn van het inperken van overheidsregels? Worden deelnemende instellingen ook beloond voor hun eigen interne reorganisatie, of is die «beloning» de doelmatigheidswinst in de interne organisatie?

De leden van de PvdA-fractie vragen of het klopt dat de eerste stap van het experiment al is gezet. Hoeveel zorgaanbieders hebben melding gedaan van hinderende regels? Hoeveel zorgaanbieders hebben zich aangemeld als deelnemer aan het experiment? Konden ook zorgmedewerkers meedoen met het melden van hinderlijke regelgeving? Welk bureau zal de analyse van de meldingen op zich nemen? En wat is het

specialisme van dit bureau? Waarom is ervoor gekozen deze taak uit te besteden?

De leden van de PvdA-fractie vragen ook wanneer de tweede stap van het experiment zal plaatsvinden. Welke organisaties, instellingen en personen worden uitgenodigd voor de bijeenkomst? Op welke manier zal worden vastgesteld dat een regel echt noodzakelijk is? Wie besluit daarover, en op basis van welke criteria? Wordt de Kamer daar ook bij betrokken? Kan de regering ingaan op wat wordt bedoeld met het fragment: «maar indien uit het voorgaande blijkt dat verminderen van regeldruk sowieso mogelijk is, zal ik dat niet nalaten.» Zal de regering in dat geval bij voorbaat regels laten vervallen? Geldt dan voor de overige regels die bij wijze van experiment worden geschrapt dat het nog maar de vraag is of zij eigenlijk te schrappen zijn of niet?

De leden van de PvdA-fractie vragen of het klopt dat de deelnemende zorginstelling zelf mag bepalen wat de «penalty» zou moeten zijn indien de kwaliteit en de doelmatigheid tijdens het experiment in het geding komt. Aan wat voor een type «penalty» moeten dan worden gedacht? Hoe «high» is die dan?

De leden van de PvdA-fractie vragen op welke punten volledige transparantie noodzakelijk is. Hoever gaat deze transparantie? Publicatie op internet bijvoorbeeld? Hoe verhoudt de opmerking dat de sanctie op het beschamen van het vertrouwen zal zijn dat een zorginstelling publiekelijk uit het experiment zal worden gezet zich met de eerder uitspraak dat de zorginstelling zelf zijn «penalty» benoemt?

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd hoe de toezichthouders hebben gereageerd op het voorstel voor dit experiment. Kan de regering aangeven op welke manier «het tegendeel bewezen» wordt, en het vertrouwen kennelijk wordt geschaad? Op welke manier komt dit aan het licht als toezichthouders een stapje terug nemen?

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de regering stelt geen minutenregistratie voor te schrijven, maar ook niet van plan is om zorginstellingen die wel werken met minutenregistratie daarop aan te spreken. Is de regering van mening dat minutenregistratie nuttig is en bijdraagt aan de kwaliteit van de zorg?

Inbreng PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben verheugd kennis genomen van brief van de staatssecretaris omtrent het experiment regelarme instellingen en de invulling van de motie- Leijten (31 765, nr. 39). Met deze brief wordt invulling gegeven aan een onderdeel van het gedoogakkoord; het terugdringen van overhead.

De staatssecretaris beschrijft in haar brief hoe ze vorm wil geven aan het experiment en de invulling van de motie. De leden van de PVV-fractie vinden deze beschrijving op een zestal punten niet concreet genoeg, en stellen daarom de volgende vragen.

Deze leden vinden het van wezenlijk belang dat dit experiment in januari 2012 van start gaat. In de brief wordt gesproken over een start in januari 2012, indien mogelijk. Kan de staatssecretaris aangeven wanneer er met het experiment begonnen wordt?

Zorginstellingen zijn opgeroepen om overbodige regels te melden. De staatssecretaris schrijft in haar brief dat deze meldingen geanalyseerd zullen worden en dat het resultaat van deze analyse op www.invoorzorg.nl

gepubliceerd zal worden. Op welke datum zal deze publicatie plaatsvinden?

In de brief spreekt de staatssecretaris van circa 5 deelnemers aan het experiment. De mogelijkheid wordt open gehouden om meer instellingen deel te laten nemen. Naar hoeveel instellingen streeft de staatssecretaris uiteindelijk? Hoeveel instellingen mogen maximaal deelnemen aan het experiment?

De staatssecretaris heeft aangegeven gedurende het experiment te monitoren. Hoe gaat deze monitoring vormgegeven worden?

Ook spreekt de staatssecretaris van tussentijdse publicatie van resultaten. Het experiment heeft een looptijd van twee jaar. Hoeveel tussentijdse publicaties van resultaten kunnen worden verwacht? Op welke data vinden deze publicaties plaats?

Genoemde leden zijn tevreden met de bevestiging dat een minutenregistratie niet verplicht gesteld is vanuit het ministerie van VWS. Er is volgens hen echter een essentieel verschil tussen het niet verplicht stellen en het afschaffen van de minutenregistratie. Hoe gaat de staatssecretaris bewerkstelligen dat minutenregistraties stoppen?

Deze leden kunnen zich vinden in de toepassing van het «high trust, high penalty» principe bij de uitvoering van dit experiment.

Inbreng CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met genoeg kennis genomen van het voorgenomen experiment om tot regelarme instellingen te komen. Deze leden steunen van harte ieder initiatief om administratieve lasten bij maatschappelijke organisaties, zoals zorginstellingen, terug te dringen. De opzet van dit experiment wordt door deze leden op hoofdlijnen gesteund. Toch hebben zij nog enkele vragen.

Uit het rapport «Meer tijd voor de cliënt» is gebleken dat het grootste gedeelte van de administratieve lasten waarmee professionals te maken hebben niet samenhangen met overheidsregels, maar met de wijze waarop zorgaanbieders het werk organiseren. De leden van de CDA-fractie vragen wat de staatssecretaris met deze conclusie doet. Zou het kunnen zijn dat deze administratieve lasten weliswaar niet direct met overheidsregels samenhangen, maar daar wel indirect het gevolg van zijn? Is de staatssecretaris bereid hiernaar te kijken? Het kan natuurlijk zo zijn dat regels ook niet indirect met overheidsregels te maken hebben. Ook in dat geval vragen de aan het woord zijnde leden wat de staatssecretaris van plan is hieraan te doen.

De staatssecretaris geeft aan dat zorgaanbieders tot 1 september meldingen kunnen doen van knellende regels. Tegelijkertijd hebben zorgaanbieders hun belangstelling voor het experiment kunnen aangeven. Aangezien deze datum inmiddels is verlopen, vragen de leden van de CDA-fractie hoe het met de aanmeldingen voor het experiment staat. Daarbij vragen zij ook of er bij de selectie van de zorgaanbieders die tot het experiment worden toegelaten rekening wordt gehouden met regionale spreiding over het land. Wordt er daarnaast binnen het experiment onderscheid gemaakt tussen intra- en extramurale zorgverlening? Deze leden hechten tijdens dit experiment veel waarde aan de input van de zorgverleners, de mensen aan het bed. Het mag geen louter bestuurlijke exercitie worden. Is dit meegenomen in de kaders van het experiment?

De leden van de CDA-fractie vragen wanneer het experiment volgens de staatssecretaris geslaagd is. Vooral met betrekking tot de kwaliteit van de zorg willen deze leden weten hoe de verbetering van de zorg voor de cliënt wordt gemeten. Wordt dit aan de deelnemers van het experiment overgelaten, of heeft de staatssecretaris hier ook eigen maatstaven voor?

Als het experiment slaagt, worden de administratieve lasten teruggedrongen. De staatssecretaris zegt in haar brief niets over wat er gebeurt met de eventuele opbrengsten hiervan. De leden van de CDA-fractie willen daarom graag weten of deze opbrengsten terug gaan naar de zorginstelling? Tot slot willen zij weten wat het vervolgtraject zal zijn na de 2 jaar experimenten. Wat zijn de ideeën van staatssecretaris over een implementatietraject? Hoe gaat dat er uit zien?

Inbreng SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de regering over de minutenregistratie. Zij verbazen zich erover dat de uitvoering van de aangenomen motie zo is weggemoffeld in deze brief over regelvrije instellingen en het Inspectiebeleid.

De leden van de SP-fractie zijn ontstemd dat de wijze van uitvoering van de motie-Leijten van 28 april 2011 over de zorgroutes en de minutenregistratie pas op 6 juli 2011 is beantwoord. Deze leden vragen waarom dit zo lang heeft geduurd. Zij zijn van mening dat hun motie niet wordt uitgevoerd doordat de minutenregistratie niet wordt afgeschaft. Erkent de regering dat zij de motie-Leijten niet uitvoert? Vindt zij het voldoende om uit te spreken dat de minutenregistratie niet verplicht is, als uitvoering van de motie? Zij verwachten een uitgebreide toelichting.

De leden van de SP vragen de regering het volgende over de zin «Het woord minutenregistratie roept negatieve beelden op». Welke termen prefereert de regering dan wel, het opjagen van personeel door middel van zorgroutes of stopwatchzorg?

Deze leden willen graag weten welke zorgverzekeraars een vorm van minutenregistratie opvragen bij zorginstellingen waar zij contracteer-ruimte bij afgesloten hebben. Is het niet juist dat door de zorgzwaartepakketten en de verantwoording daarvan verschillende partijen ook juist de verantwoording op minuutinvulling eisen? Zo neen, garandeert de regering dat dit niet plaatsvindt? En als zij dat doet, hoe kan de regering dat garanderen? Kan de regering de leden van de SP-fractie uitgebreid informeren over de wijze van verantwoording van zorginstellingen aan zorgkantoren over de uitvoering van de zorgzwaartepakketten?

De leden van de SP-fractie zijn zeer teleurgesteld dat na de afwijzende woorden over de minutenregistratie de regering stelt dat het ook behulpzaam kan zijn om inzicht in de omzet en kosten van zorginstellingen te krijgen. Erkent de regering dat dit een dubbele boodschap is? Enerzijds stellen dat het niet verplicht is, anderzijds aangeven dat het een hulpmiddel voor de bedrijfsvoering kan zijn? Erkent de regering dat een minutenregistratie de menselijke aspecten – die toch juist de kern van de langdurige zorg dienen te zijn – ontkent? Zo neen, waarom niet?

Deze leden maken zich zorgen over de uitspraken van de regering over de voordelen van de minutenregistratie. De regering legt de keuze bij de zorginstellingen. In feite doet de regering niets om de minutenregistratie te beperken. Hoe wil de regering deze passieve houding uitleggen aan al die zorgverleners die ontevreden zijn over de degradatie en ontmenselijking van hun beroep en overwogen te stoppen? Deze leden zijn van

mening dat minutenregistratie een belachelijke wijze is om een zorgvraag te inventariseren. Erkent de staatssecretaris dat zij twijfelt aan de deskundigheid van de zorgverleners, doordat de minutenregistratie zwaarder weegt bij een herindicatie dan het professionele inzicht van de zorgverlener?

De leden van de SP-fractie vinden het ongezond dat zorginstellingen productiecijfers per zorgverlener berekenen en dit vergelijken met andere zorginstellingen. Wat is de reactie van de regering hierop? Erkent zij dat het zeer onwenselijk is dat zorginstellingen per zorgverlener productiecijfers berekenen? Volgens deze leden beïnvloeden individuele productiecijfers de hulpverlening in negatieve zin. Wat is de reactie van de regering dat zorgverleners aangesproken worden op «hun productietijd» waarin zij zorg verleend hebben, zodra de productiecijfers niet goed genoeg zijn?

De leden van de SP-fractie constateren onduidelijkheden in de brief van 6 juli jl. De regering benadrukt in de brief dat verpleegkundigen en verzorgenden zich niet elke minuut hoeven te verantwoorden. Wil de regering toelichten waarom zij een onderzoek doet naar de vermindering van de bureaucratie, als de regering daar kennelijk geen invloed op wil uitoefenen? Wil de staatssecretaris toelichten waarom de minutenregistratie niet wordt afgeschaft en waarom zij geen einde maakt aan praktijken die zorgverleners zich doen afvragen of er van hen lopendebandenwerk of menselijke zorg wordt verwacht?

De leden van de SP-fractie maken zich zorgen over de ontevredenheid van zorgverleners over de bureaucratie in de zorg. Denkt de staatssecretaris dat de 12 000 extra mensen in de zorg willen blijven werken als zij elke minuut moeten verantwoorden? Erkent de regering dat deskundigheid wordt bepaald door het aannemen van geschoolde zorgverleners in plaats van door de registratie van minuten? De regering gaat ervan uit dat minutenregistratie helpt bij het inzicht van de zorgzwaarte van de zorgvragers. Bedoelt zij hiermee te zeggen dat de deskundigheid en mening van zorgverleners niet ter zake doen bij het bepalen van de zorgzwaarte?

Erkent de regering dat de inzet van personeel afgestemd moet worden op de reële zorgbehoefte van de zorgbehoevende en niet door registratieformulieren? Acht de regering het wenselijk dat zorgverleners door de enorme tijdsdruk verminderde kwaliteit van zorg kunnen bieden, waardoor de zorgbehoevende wordt benadeeld? Erkent de regering dat het onwenselijk is dat door de tijdsdruk van minutenregistratie de kans op fouten van bijvoorbeeld medicatie vergroot worden? Acht zij het wenselijk dat zorginstellingen minutenregistratie gebruiken om de zorgzwaarte van zorgvragers te bepalen? De leden van de SP-fractie vinden het een belediging van zorgvragers, omdat er niet gekeken wordt naar hun vraag om zorg, maar dat er gekeken wordt naar de minimale minutenregistratie. Wat is de reactie van de regering hierop? Waarom laat de regering zorgverleners niet hun vak uitoefenen waarvoor zij hebben geleerd, in plaats van hen op te zadelen met een verantwoording van minuten?

Door de stelling dat de minutenregistratie inzicht geeft in de bedrijfsvoering en de invulling van de zorgzwaartepakketten, roept de regering de volgende vragen op bij de leden van de SP-fractie. Waar in het zorgzwaartepakket en in de minutenregistratie en/of -verantwoording zijn de kosten voor huisvesting en kantoorgebouwen, voor vervoer, voor bestuurdersbeloningen, voor zorginkopers, marketeers, voor de reclameuitingen opgenomen?

Erkent de regering dat naast de indicatiestelling, het gebrek aan standaardisatie van inkoop, betaal- en andere voorwaarden en de invulling van de AZR er meer bureaucratie in de zorg is die drastisch verminderd kan worden? Erkent de staatssecretaris dat de bureaucratie in zorgzwaartepakketten, keurmerken, aftekenlijsten en tijd klokken drastisch verminderd dient te worden?

De leden van de SP-fractie zijn niet gerustgesteld over de nieuwe wijze van werken door de Inspectie. De gedachte dat een instelling die goed bekend staat geen Inspectiebezoek behoeft is onjuist. Erkent de regering dat controle en Inspectie een zorginstelling ook juist kan helpen goed te blijven functioneren? Wanneer uitgegaan wordt van high trust/high penalty, voorziet de regering dan niet het risico dat instellingen onwettelijke zaken onder de pet gaan houden? Hoe gaat de regering voorkomen dat er een sfeer van intimidatie ontstaat richting kritische medewerkers of bewoners? Is de regering van mening dat die er nu niet is?

De leden van de SP-fractie vragen of de filosofie van high trust/high penalty niet haaks staat op de bezoeken van de mystery guests en het instellen van de meldpunten bij de Inspectie. Zij vragen een reactie van de regering.

Waarom heeft de regering in de pilot «regelvrije instellingen» niet gezocht naar één grote instelling en ook een instelling die werkt op PGB-basis? Had zij niet beloofd om de Kamer voor te leggen welke instellingen mee zouden doen in de pilot?

Welke criteria zijn gesteld aan de regelvrije instellingen? Wanneer is het experiment ten einde en geslaagd? De leden vragen een uitgebreide beschrijving van de voorwaarden, de wijze van aanzoeken van de instellingen, de duur van experiment, de evaluatie en de implementatie van werkwijzen die bureaucratie armer na het experiment. Ook horen zij hoe bewoners en familie inspraak hebben en houden op de zorg.

Inbreng D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief over de aanpak administratieve lasten. Deze leden hebben nog een aantal vragen.

De leden van de D66-fractie delen het voornemen om te bezien welke overbodige administratieve lasten kunnen worden weggenomen. Het experiment regelarme instellingen kan daarbij van dienst zijn en krijgt hun instemming. Tot 1 september hebben zorgaanbieders de tijd gehad om meldingen te doen over hinderende regels. Hebben ook individuele zorgverleners de mogelijkheid gekregen meldingen te doen? Zo nee, waarom niet? Wilt u de analyse van de meldingen naar de Kamer toesturen? Hoe gaat u de Kamer op de hoogte houden van uw experiment?

De leden van de D66-fractie zijn voorts blij te vernemen dat de staatssecretaris de Kamer een nader plan van aanpak voor het terugdringen van onnodige administratieve lasten in de zorg zal doen toekomen. Deze leden

verzoeken de staatssecretaris daarbij expliciet in te gaan op de mogelijkheden die technologische innovaties kunnen bieden in het tegengaan van de administratieve lasten.

De voorzitter van de commissie,
Smeets

De griffier van de commissie,
Teunissen